

Jógvan Sundstein, fyrrv. lögmaður um at skipa nýggja samgongu:

Ein flokkur og ein sterkur lögmaður út í Landsstýrið

Tann besta loysnin hevði verið at ein flokkur fór í Landsstýrið og stýrði einsamallur. Men tað eru føroyskir politikarir tíverri ikki nóg búnir til

Fáur hevur so drágvær royndir í politikki sum gamli oddamaður. Fólkaflaksins, Jógvan Sundstein. Hann heldur, at vóru politikararnir nóg búnir til at virka undir nýggju stýrisskipanarlógini, settu teir ein einsamallan flokk út í Tinganes í eini skiftistíð uppá hjálvannað til tvey ár. Men tað gingur helst ikki. Næstbesta loysnin er ein samgonga ímillum Fólkaflokkinn, Tjóðveldisflokkinn og Sjálvstýrisflokkinn heldur hann

ÁKI BERTHOLDSSEN

– Løgtingsvalið er ein týðilig ábending um, at føroyingar vilja hava meiri sjálvstýri. Og tað eiga politikararnir at virða.

– Men tíverri hugsi eg ikki, at teir eru nóg búnir til at velja tað frægastu manganagongdina.

Nú løgtingsvalið er av, og politikarar royna at trilva seg fram ígjøgnum nýggju stýrisskipanarlógina til eitt nýtt landsstýrið, hava vit biðið Jógvan Sundstein, fyrrverandi topp-politikara, um hansara meting av støðuni.

Vit hava spurt hann, hvørja samgongu hann sær fyrst.

Vit hava spurt hann, um hann heldur, at Edmund Joensen hevur borið seg rætt at eftir andanum í nýggju stýrisskipanarlógini og vit hava spurt hann, hvør lögmaður hann heldur vera frægast eignað til at lyfta tær uppgávu, sum koma.

Jógvan Sundstein var ein av tungvektarunum í føroyskum politikki í næstan ein mansaldur. Hann var tingmaður frá 1970 til 1994, táð hann ikki stillaði upp aftur.

Hann var tingformaður frá 1980 til 1984 og eitt stutt skifti rúndanum árskeftið 1988-89. Hann var lögmaður frá 1989-1991 og landsstýrismáður í fjárgjarmálum frá 1991-1993.

Ein flokkur

Jógvan Sundstein sigur, at eftir valúrslitinum er ongin ivi um, at eitt nýtt landsstýrið eigur at miðja eftir at taka føroyingum meiri sjálvstýri.

Hann hevur eisini eina meining um, hvussu hetta verður gjørt frægt.

– Tann besta loysnin hevði verið at tað fór bara ein flokkur út í Tinganes, við einum sterkum lögmanni á odda.

– Hetta landsstýrið skuldi so tikið sær av at ført tann vanligu gerandispolitikkinn.

– Men fyrst at fáa tey heilt avgerandi sjálvstýrismálini avgreitt, skuldi lögmaðurin ímeðan brúkt at kalla alla sína orku til samráðst seg fram til eina loysn á ríkisrættarlugu støðuni við ymsar flokkar við so breiðari undirtøku sum til bar.

– Somuleiðis skuldi hann samráðst seg við ymsar flokkar fram til eitt føroyskt upplegg til samráðingarnar við danir.

Fyrrverandi topp-politikarinn visir á, at tað er einn sum sigur, at hetta landsstýrið skuldi sitið alt fyra ára valskeiði.

– Tað mest trúliga hevði verið, at hetta bleiv eitt slag av skiftislandsstýri.

– Og táð sjálvstýrismálini vóru avgreitt, um kanska hjálvannað-tvey ár, sum eg meti tað fer at taka, kundi politiska støðan verið tikin upp til nýggja viðgerð.

Spurningurin er so, hvør

hesin eini landsstýrissflokkurin skuldi verið, og hvør lögmaðurin skuldi verið?

Jógvan Sundstein sigur, at í hansara hugaheimi er ongin ivi um, at fólkaflokkurin er tann rætti flokkurin, og at formaður fólkaflaksins, Anfinn Kallsberg er tann rætti lögmaðurin.

Hann heldur ikki, at tað er tað ein sjálfvígja, at Tjóðveldisflokkurin fær lögmannin av tí, at hann er størsti flokkurin.

– Tjóðveldisflokkurin er ikki størsti flokkurin. Fólkaflokkurin er líka stórur tí tað er tingmannatalið sum telur, ikki atkvøðutalið.

Og so bedýrar hann, at tað er ikki bara tí at hann sjálvur er fólkafloksmaður at hann heldur, at Anfinn Kallsberg er besta boðið uppá nýggjan lögmann.

– Anfinn Kallsberg er rætti maðurin, tí í sjálvstýrismálum liggur Fólkaflokkurin í miðjun og kann arbeiða í bæði bórð báði við Tjóðveldisflokkinn á loysingarkósini og í hinum bórðinum við Sjálvstýrisflokkinn og Javnaðarflokkinn. Tí er Fólkaflokkurin besta tryggin fyrst at vit vinna fram á sjálvstýrisleið.

– Hinevgen meti eg, at ein tjóðveldisfloksmaður verður av stírvendur til at fáa eina semju ímillum flokkarnar.

– Og avleiðingin av einum javnaðarlögmanni verður, at ov lítið fer at henda í

ríkisrættarlugu støðuni.

Krevur búnaar politikarar

Men Jógvan Sundstein leggur afturat, at henda loysnin krevur, at vit hava ein sterkan lögmann og búnaar politikarar, sum eru uppgávu sína vaksnið eftir teirri nýggju stýrisskipanarlógini.

Men tíverri viðgongur hann í sama andadrátti, at hann vantar ikki, at teir føroysku politikararnir eru nóg búnir til hesa loysnina.

– Eg frykti fyrst, at flokkarnir fara at verða ov eymsir um tey ymsu flokspolitisku málini til at teir klára at hevja seg uppum tað í eini skiftistíð.

– Tí verður politikarnir helst noyðdir at stríða seg ígjøgnum hesi týðningarmiklu málini við eini tryflokksamgongu.

Og Jógvan Sundstein heldur, at tað mest sannlíka er ein samgonga ímillum Fólkaflokkinn, Sjálvstýrisflokkinn og Tjóðveldisflokkinn.

Hinevgen segði hann, at tað hevði verið sera harmiligt um hetta valið endaði í eini borgarlígru samgongu sum, lítið og onki fekk á skaftið á sjálvstýrisleið.

Bar seg skeivt at

Annars heldur Jógvan Sundstein, at Edmund Joensen bar seg skeivt at, táð hann ikki legði frá sær beinanvegin.

– Tað var ikki eftir andanum í stýrisskipanarlógini, at hann varð sitandi. Hann hevði tapt valið og veljarin hevði týðiliga vist, hvat hann vildi. Tí átti hann at havt tikið avleiðingarnar av tí beinanvegin og farið frá.

– Tað einasta, hann fekk burtúr at viðhalda um lögmannsessin var at spilla fyra dýrabærar dagar, sum istaðin kundi verið brúkt til konstruktivar samráðingar um eina nýggja samgongu, heldur Jógvan Sundstein.

Hann heldur at hetta var serliga óheppið av tí at hetta er fyrsta valið eftir at nýggja stýrisskipanarlógin kom í gildi og at framferðin hjá lögmanni tí kann leggja støðið undir eina heldur keðiliga síðvenju.

Seinast 10 juni

Jógvan Sundstein sigur, at uppskot løgtingsformaðurin skal hava eitt lögmanval-eini at skjóta upp fyrst í tinginum seinast 10 yrkadagar eftir fyrsta løgtingsfund, sum verður 15. mars.

Tvs, at løgtingið skal hava eitt løgtingsvaleini at taka støðu til tann 28. mai.

– Tað uppskotið kann so liggja í tinginum í fyra yrkadagar, men skal onga viðgerð hava.

– Tingformaðurin spyr so tingið, um tað hevur nakað at siga til, at uppskot hansara verður valt til lögmann.

– So verður atkvøtt í tinginum. Men fær lögmanval-einið ikki 17 atkvøður

ímóti sær, er tað valt.

Verður lögmanval-einið hinvegin felt, skal løgtingsformaðurin, áðrenn fyra dagar eru farnir, skjóta nýtt lögmanval-eini upp.

– Men hesuferð skal atkvøðast um beinanvegin.

– Míseydnast tað eisini, kann hann royna tvær ferðir afturat dag um dag.

Jógvan Sundstein sigur, at onki stendur um triðarferðir og tað tulkar hann sum um at tað skal vera dag um dag.

Míseydnast tað somuleiðis, skal lögmaður útskriva nýval.

Tvs, at verða fyra lögmanval-eini feld í tinginum, skal Edmund Joensen útskriva nýval.

Tað vil so aftur siga, at eftir stýrisskipanarlógini skal nýggjur lögmaður vera valdur í seinasta lagi 10. juni, annars skal Edmund Joensen útskriva nýval.

Lesið feskastu tíðindini á internetinum

www.sosialurinn.fo